

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

אויפער תורה קוויאל

פרשת כי תבוא

כיתה ו' (א-ב)

הר"ר מרדכי מנחם שווארץ הי"ו
הר"ר יואל וויינבערגער הי"ו

חידו"ת לפרשת כי תבוא

עשיתי ככל אשר צויתני.
פירש"י שמחתי ושימחתי בו.
לכאורה האידך מרומז דבר זה
בהכתוב שלפנינו, ונראה דהנה
אמרו חז"ל (ברכות ה.) דבכל מקום
המוכר עצב והקונה שמח, אבל
במתן תורה היה הקב"ה המוכר
שמח וגם שימח את ישראל, וזה
שאומר, עשיתי ככל אשר צויתני,
שעשיתי עכשיו כמו שעשית אתה
הקב"ה בעת צויתני את המצוות
במתן תורה, והיינו ששמחתי
ושימחתי את אחרים בו, כשם
שהקב"ה בנתינתו את התורה
שמח ושימח את אחרים.

(חתם סופר)

השקיפה ממעון קדשך. דרשו
חז"ל כל השקפות לרעה חוץ
מהשקיפה ממעון קדשך. וא"ל
אחי היקר (הרה"ח ר' יעקב שלום פריינד
זצ"ל) על פי דברי הרה"ק הרבי ר'

אלימלך מליזענסק זי"ע שאמר
לתלמידיו שכאשר יסתלק מן
העוה"ז יעורר רחמים למעלה על
רוב צרות ישראל, ואח"כ כשראו
שתוחלתם נכזבה שלא נעשה
שינוי לטובה, השתטח אחד על
קברו ובא וגילה לו שכאשר עלה
למרום וראה הענינים ממרומים,
הבין שהכל לטובה ואינו כמו
שחושבין למטה, וז"ש כל השקפה
לרעה, כאן למטה כשמביטים
בעין חודרת על הענינים נדמה
שהוא לרעה, חוץ מהשקיפה
ממעון קדשך מן השמים, אם
משם ישקיפו על הדברים נודע
כבר שאינו לרעה והכל לטובה.

(אלופי יהודה)

והיה אם לא תשמע בקול ה'
אלהיך וגו'. איתא בגמרא (מגילה
לא.) דלפיכך אנו קוראים את
התוכחה בעת הזאת בסוף השנה,

כדי שתכלה שנה וקללותיה,
ונראה שהענין הוא ע"ד שכתוב
ונשלמה פרים שפתינו שמתוך
שאומרים פרשת הקרבנות בפה
נחשב כאילו הקרבנום, וכן מתוך
שאנו קוראים בפה פרשת
התוכחה נחשב כאילו חלילה
נתקיימו הדברים אצלינו בפועל,
ואם ח"ו נגזר ענין לא טוב כבר
יצאנו חובתינו בהקריאה, ויבואו
עלינו רק ברכות טובות.

(תפארת שלמה)

* * *

נובזה יש לפרש הגמ' בברכות,
אם רואה אדם יסורים באים עליו
יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא
יתלה בביטול תורה, ולפי הנ"ל יש
לומר דמכיון שלא למד תורת
יסורין לכן באו עליו היסורין,
אבל אם ילמוד פרשת התוכחה
יהיה נחשב כאילו נתקיימו].

תחת אשר לא עבדת את ה'
אלהיך בשמחה ובטוב לבב.
תימה דאטו בשביל שאין עובדין
בשמחה באים הצ"ח קללות
נוראות, ונראה כי הנה יש מי
שחוטא מחמת שאינו יכול
להתגבר על יצרו, אבל צר לו
מאוד על שאין לו כח להשמר מן
העבירה והוא חושק ומצפה
להיות באמת ירא שמים, ואף
שעושה עון, אינו שמח עם העון
אלא רוחו שפלה עליו, אולם יש
חוטאים המה המינים
והאפיקורסים השמחים עם
הרעה וששים בעוונותיהם, כי
פרקו לגמרי עול מלכות שמים
מעליהם ואינם מרגישים שום
צער בחטאותם, ועליהם שפיר
מגיעים הצ"ח קללות, וזה כוונת
הכתוב, תחת אשר לא עבדת את
ה' אלקיך, אלא עשית עבירות,
והחטאים עשית בשמחה ובטוב
לבב, ולא בצער מאונס היצר, על
כן בדין שתטול עונשך. (רב האי גאון)

לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי

אין ספר ומשה היה רועה (ח"א) ווערט געברענגט וואס דער רבי בעל ברך משה זי"ע האט דערציילט אז עס איז אמאל געווען א תקופה ווען מען האט אסאך געליטן פון מייז, און אסאך אידישע פרנסות זענען צוגרונד געגאנגען. דער עצי חיים זי"ע איז געווען באקאנט מיטן העלפן אידן וואס האבן זיך געוואנדן צו אים אז זיי ליידן שטארק פון מייז. און זיינע ברכות האבן געהאלפן וואונדערליך.

איינמאל פרייטיג צונאכטס ווען דער עצי חיים איז אהיים געקומען נאכ'ן דאווענען מעוטף בטליתו און זיינע צוויי הייליגע קינדער רבי זלמן לייב און דער רבי בעל ברך משה זענען געגאנגען ביי ביידע זייטן אביסל פאראויס, ווי נאר זיי האבן געעפנט די טיהר פון שטוב האבן זיי געזעהן צוויי גרויס "מייז", זיי האבן זיך זייער דערשראקן און זענען צוריק געשפרינגען אויף צוריק.

דער עצי חיים איז געבליבן שטיין אויף זיין פלאץ און מצמצם געווען זיינע הייליגע געדאנקען, און דאן האט ער זיך אנגערופן אויפן זידיטשויבער נוסח התפילה "מייזן איז דא גענוג!".

ביי א געלעגענהייט האט דער רבי אויסגעפירט די מעשה "אין יענע מינוט וואס דער טאטע האט דאס געזאגט זענען די מייז פארשוואונדן געווארן באופן פלא. פון יענעם טאג און ווייטער האט מען מער ביי אונז אין שטוב נישט געזעהן קיין מייז".

אין א שמועס האט רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע געזאגט א טעם פארוואס דער עצי חיים האט געהאט אזא געוואלדיגן כח צו פארטרייבן מייז, ווייל די גמרא זאגט אין מס' הוריות (דף י"ג ע"א) האוכל ממה שעכבר אוכל משכח תלמודו, קומט אויס אז מייז האבן שייכות מיט שכחה, און וויבאלד דער עצי חיים האט קיינמאל גארנישט פארגעסן, כידוע זיין וואונדערליכן זכרון, במילא האט ער אויך געהאט אזא כח קעגן מייז.